

Suvestinė redakcija nuo 2024-09-07

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-06-15, i. k. 2015-09314

Nauja redakcija nuo 2020-11-24:

Nr. [1291](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24692

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL MERKIO VALSTYBINIO ICHTIOLOGINIO DRAUSTINIO RIBŲ PLANO IR
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. birželio 9 d. Nr. 577

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, 22 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

Patvirtinti pridedamus:

1. Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio ribų planą.
2. Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio nuostatus.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2015 m. birželio 9 d. Nr. 577
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d.
nutarimo Nr. 1291
redakcija)

MERKIO VALSTYBINIO ICHTIOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti draustinyje randamas saugomas gyvūnų rūšis ir Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines:

4.1.1. margojo upėtakio (*Salmo trutta fario*) ir kiršlio (*Thymallus thymallus*) nerštavietes, salatį (*Aspius aspius*), kartuoelę (*Rhodeus sericeus amarus*), paprastąjį kūjagalvį (*Cottus gobio*), paprastąjį kirtiklį (*Cobitis taenia*), mažąją nėgę (*Lampetra planeri*), didįjį auksinuką (*Lycaena dispar*), pleištinę skėtę (*Ophiogomphus cecilia*), ūdrą (*Lutra lutra*) ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.1.2. Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines – 3260 Upių sraunumas su kurklių bendrijomis, 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpieves, 6210 Stepinės pievas, 6230 *Rūšių turtingus briedgaurnus, 6270 Rūšių turtingus smilgynus, 6410 Melvelynus, 6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6450 Aliuvines pievas, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 7230 Šarmingas žemapelkes ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*)) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.3. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.4. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS

DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti marguosius upėtakius, kiršlius, salačius, kartuoles, paprastuosius kūjagalvius, paprastuosius kirtiklius, mažąsias nėges, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. įveisti svetimžemes žuvų rūšis;

8.2. margųjų upėtakių bei kiršlių nerštavietėse Merkyje draudžiama plaukti bet kokiomis plaukimo priemonėmis:

8.2.1. nuo valstybės sienos iki Krašių kaimo tilto ištisus metus;

8.2.2. nuo Krašių kaimo tilto iki Jašiūnų miestelio tilto, esančio plente Vilnius–Lyda, nuo spalio 1 d. iki gegužės 15 dienos.

9. Draustinyje leidžiamas žuvų įveisimas, vadovaujantis Žuvivaisos valstybiniuose vandens telkiniuose taisyklėmis, tvirtinamomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu.

10. Siekiant išsaugoti didžiųjų auksinukų bei pleišinių skėčių apsaugos tikslais draustinyje esančiose jų buveinėse skatinama:

10.1. šienauti pievas, šalinti miško žėlinius;

10.2. reguliuoti vandens telkinių pakrančių užžėlimą medžiais ir krūmais.

11. Siekiant išsaugoti draustinyje esančias Europos Bendrijos svarbos buveines, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

11.1. 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievėse, 6210 Stepinėse pievose, 6230 *Rūšių turtinguose briedgaurynuose, 6270 Rūšių turtinguose smilgynuose, 6410 Melvelynuose, 6430 Eutrofinuose aukštuosiuose žolynuose, 6450 Aliuvinėse pievose, 6510 Šienaujamosiose mezofitų pievose suarti pievas, tręšti, įsėti jose kultūrinės žolės, nupjauti kupstus ar kitaip keisti žolynus, įveisti mišką ir sodinti pavienius medžius ar krūmus, keisti hidrologinį režimą, tiesinti upelių vagas, įrengti tvenkinius, dambas, polderius;

11.2. 7230 Šarmingose žemapelkėse sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas hidrologinio režimo atkūrimo priemones, naudoti šaltinių ir požeminius vandenis, išleisti nutekamuosius ar drenažo vandenis į susijusius su pelke vandens telkinius, tręšti ir naudoti augalų apsaugos produktus teritorijose;

12. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių plotuose skatinama:

12.1. nuostatų 11.1 papunktyje nurodytose buveinėse šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu, reguliuoti miško žėlinių plitimą;

12.2. nuostatų 11.2 papunktyje nurodytose buveinėse šienauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

13. Saugomų gyvūnų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų Nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame draustinio planavimo dokumente numatytas saugomų gyvūnų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos priemones, ir įgyvendinti priemones, gerinančias vandens kokybę, kad ji atitiktų lašišiniams vandens telkiniams nustatytus reikalavimus.

14. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui būdingų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

14.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (4 skaičiuojama nuo visų pastato projektinių

kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

14.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

14.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, išėsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

14.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

14.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

14.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

14.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

15. Stoginė skirta laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo, statoma laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 16 punkte nustatytų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

16. Reikalavimai stoginės statybai:

16.1. viena stoginė statoma ne mažesniame kaip 5 ha pievų ir ganyklų plote;

16.2. stoginė – stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3, iki 6 metrų aukščio, bet ne didesnė kaip 150 kvadratinių metrų užstatomo ploto;

16.3. stoginės stogas – vienslaitis, dvišlaitis arba keturšlaitis, dengiamas beasbesčiu šiferiu, neblizgia skarda; gali būti dengiamas tradicinėmis dangomis: malksnomis, skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

16.4. stoginės statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginės spalva – tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medžio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

16¹. Saulės šviesos energijos elektrines ir saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų ir (ar) fasadų

Papildyta punktu:

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

16². Saulės šviesos energijos elektrines leidžiama statyti tik sodybų žemės sklypuose statant iki 10 kW galingumo elektrines. Jų pastatymo vietos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais turi būti suderintos su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija, kuri įvertina, ar elektrinės nebus matomos nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų

(kompleksų) ar apžvalgos aikštelių (regyklų), nepakenks saugomoms gamtos ir kraštovaizdžio vertybėms.

Papildyta punktu:

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

17. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1291](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24692

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1291](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24692

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. 577 „Dėl Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio ribų plano ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [743](#), 2024-09-04, paskelbta TAR 2024-09-06, i. k. 2024-15782

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. 577 „Dėl Merkio valstybinio ichtiologinio draustinio ribų plano ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo